

PROGRAM KSZTAŁCENIA

Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych

SPIS TREŚCI

I. Informacje ogólne	2
II. Charakterystyka programu kształcenia	2
III. Charakterystyki efektów uczenia się.....	2
IV. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji	3
V. Wykaz przedmiotów wraz z opisem, efektami uczenia się oraz sposobem ich weryfikacji	5
VI. Harmonogram realizacji programu kształcenia	8

I. Informacje ogólne

1. Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego, zwana dalej *szkołą doktorską*, prowadzi kształcenie w dyscyplinach naukowych:
  - 1) filozofia,
  - 2) historia,
  - 3) językoznawstwo,
  - 4) literaturoznawstwo,
  - 5) nauki o polityce i administracji,
  - 6) nauki o zarządzaniu i jakości,
  - 7) pedagogika.
2. Kształcenie w szkole doktorskiej:
  - 1) przygotowuje do uzyskania stopnia doktora;
  - 2) trwa 6 semestrów i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej;
  - 3) jest prowadzone na podstawie programu kształcenia oraz indywidualnego planu badawczego (IPB).
3. Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu.
4. Organizację kształcenia w szkole doktorskiej określa regulamin szkoły doktorskiej.

II. Charakterystyka programu kształcenia

1. Kształcenie doktoranta obejmuje: realizację indywidualnego planu badawczego oraz spełnianie innych wymogów w zakresie prowadzenia badań naukowych, a także odbywanie zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych.
2. W programie kształcenia oraz indywidualnym planie badawczym uwzględnia się charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
3. Kształcenie w szkole doktorskiej ma charakter interdyscyplinarny i odbywa się głównie w języku polskim.
4. Celem kształcenia jest napisanie i złożenie przez doktoranta rozprawy doktorskiej oraz przygotowanie doktoranta do uzyskania stopnia doktora.

III. Charakterystyki efektów uczenia się

1. Program kształcenia oraz indywidualny plan badawczy uwzględniają charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, ujęte w kategorii:
  - 1) **wiedzy**, w odniesieniu do której charakterystyka określa:
    - a) zakres i głębię – kompletność perspektywy poznawczej i zależności;
    - b) kontekst – uwarunkowania i skutki.

- 2) **umiejętności**, w odniesieniu do których charakterystyka określa:
- a) w zakresie wykorzystania wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania;
  - b) w zakresie komunikowania się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym;
  - c) w zakresie organizacji pracy – planowanie i pracę zespołową;
  - d) w zakresie uczenia się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób.
- 3) **kompetencji społecznych**, w odniesieniu do których charakterystyka określa:
- a) w zakresie ocen – krytyczne podejście;
  - b) w zakresie odpowiedzialności – wypełnienie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego;
  - c) w odniesieniu do roli zawodowej – niezależność i rozwój etosu.

IV. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbol efektu	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	Charakterystyka drugiego stopnia poziomu 8 PRK
WIEDZA: zna i rozumie		
W01	światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla nauk humanistycznych i społecznych, a w szczególności dla wybranej dyscypliny naukowej, w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów; główne tendencje rozwojowe wybranej dyscypliny naukowej	P8S_WG
W02	wybrane aspekty dotyczące metodologii prowadzenia badań naukowych	P8S_WG
W03	zasady upowszechniania wyników badań, również w trybie otwartego dostępu	PS8_WG
W04	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i ich odniesienia do konkretnych obszarów w dyscyplinach z zakresu nauk humanistycznych i społecznych	PS8_WK
W05	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne istotne uwarunkowania działalności naukowej	PS8_WK
W06	podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej	PS8_WK

UMIEJĘTNOŚCI: potrafi		
U01	wykorzystywać wiedzę z dziedzin nauk humanistycznych i społecznych do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności – definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą	PS8_UW
U02	rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować; wnioskować na podstawie wyników badań naukowych; dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	PS8_UW
U03	transferować wyniki prac badawczych do sfery gospodarczej i społecznej	PS8_UW
U04	upowszechniać wyniki badań, również w formie popularnonaukowej	PS8_UK
U05	uczestniczyć w dyskursie naukowym; inicjować debatę z zakresu konkretnej dyscypliny, jak też komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	PS8_UK
U06	posługiwać się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, co najmniej na poziomie B2	PS8_UK
U07	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze, także w środowisku międzynarodowym	PS8_UO
U08	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	PS8_UU
U09	przekazywać wiedzę i doświadczenie innym w formie zajęć i odczytów, z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	PS8_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do		
K01	krytycznej oceny dorobku wybranej dyscypliny naukowej, krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój tej dyscypliny oraz uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	PS8_KK
K02	wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców w zakresie upowszechniania wyników badań naukowych	PS8_KO
K03	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	PS8_KO
K04	szanowania zasad etyki w nauce oraz respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad własności intelektualnej	PS8_KR

V. Wykaz przedmiotów wraz z opisem, efektami uczenia się oraz sposobem ich weryfikacji

Lp.	Przedmiot	Forma zajęć	Opis przedmiotu	Efekty uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się
1	Tendencje rozwojowe w naukach humanistycznych i społecznych (cz. 1)	W	Doktorant zapoznaje się z problematyką wybranych obszarów badawczych w naukach humanistycznych i społecznych, z głównymi tendencjami rozwojowymi w poszczególnych dyscyplinach. Poznaje zasady upowszechniania wyników działalności naukowej w tych dyscyplinach w trybie otwartego dostępu.	W01 W04 U01 U02 U06	Na zaliczenie doktorant przedstawia spis literatury naukowej, wraz z krótkim opisem, zawierający podstawy teoretyczne badań, które zamierza wykonać w ramach Indywidualnego Planu Badawczego (IPB).
2	Metody krytycznego myślenia	K	Doktorant zapoznaje się z podstawami logiki pragmatycznej i teorii argumentacji, które ułatwią eliminację z wypowiedzi błędów logicznych i błędów w argumentowaniu.	W02 U02 K01	Na zaliczenie doktorant przygotowuje w formie pisemnej analizę fragmentu tekstu (np. książki lub artykułu) ze swojej dyscypliny naukowej pod kątem wyśledzenia w niej błędów logicznych i błędów w argumentowaniu.
3	Konstruowanie wniosków o granty badawcze	Ć	Doktorant poznaje możliwości aplikowania o granty badawcze. Dowiadyuje się, jak konstruować poszczególne części wniosku, jakie elementy musi on zawierać. Ponadto doktorant poznaje zasady tworzenia zespołów badawczych i realizacji projektów badawczych.	U01 U02 U07 K01	Na zaliczenie doktorant przygotowuje wniosek o grant do wybranej instytucji, zgodnie z tematyką badań prowadzonych w ramach IPB.
4	Etyczne i prawne aspekty działalności naukowej	K	Doktorant zapoznaje się z zagadnieniami etycznymi, które odnoszą się do wartości i powinności kształtujących oraz uzasadniających funkcjonowanie standardów w dziedzinie	W03 W05 U01 U04 K04	Zaliczenie na podstawie kolokwium (rozumianego w sposób klasyczny).

			nauki. Zapoznaje się z prawnymi zasadami ochrony własności intelektualnej, prawami autorskimi i regulacjami procesu informacyjnego w badaniach naukowych.		
5	Ekonomiczno-społeczne aspekty działalności naukowej	W	Doktorant zapoznaje się z uwarunkowaniami ekonomiczno-społecznymi działalności naukowej oraz oddziaływaniem nauk ekonomicznych i społecznych na zachowania jednostek, organizacji, społeczeństw oraz państw.	W05 U01 U07 K01	Na zaliczenie doktorant przygotowuje referat (samodzielnie lub w zespole).
6	Seminarium I - Prezentacja założeń IPB	S	Doktorant przedstawia podstawowe założenia IPB i przeprowadza dyskusję.	W01 W02 U01	Zaliczenie na podstawie prezentacji.
7	Seminarium II - Prezentacja tekstów naukowych	S	Doktorant – samodzielnie lub we współpracy (w zespole) – prezentuje wybrane teksty z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych związane z badaniami prowadzonymi w ramach IPB.	W01 W02 W03 U05 U06 K01	Zaliczenie na podstawie prezentacji.
8	Seminarium III - Prezentacja wyników IPB	S	Doktorant prezentuje wstępne wyniki uzyskane podczas realizacji IPB i przeprowadza dyskusję.	U01 U02 U05 K01	Zaliczenie na podstawie prezentacji.
9	Seminarium IV - Popularyzacja wyników IPB	S	Doktorant prezentuje wyniki badań IPB w formie popularnonaukowej – adresowanej również do doktorantów innej szkoły doktorskiej oraz wszystkich osób zainteresowanych.	U03 U04 U09 K02 K03	Zaliczenie na podstawie prezentacji.
10	Seminarium SDNHIS	S	Otwarte seminarium szkoły: wystąpienia zaproszonych gości prezentujących zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej humanistyki i nauk społecznych.	W01 W04 U05 U06 K01	Zaliczenie na podstawie obecności.

11	Tendencje rozwojowe w naukach humanistycznych i społecznych (cz. 2)	K	Doktorant poznaje wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu swojej dyscypliny naukowej oraz zasady upowszechniania wyników działalności naukowej w trybie otwartego dostępu w tej dyscyplinie. Kontynuacja przedmiotu nr 1.	W03 W04 U02 U06 K01	Zaliczenie w ramach przedmiotu nr 1.
12	Metodologia badań naukowych	W	Doktorant poznaje najważniejsze kierunki i szkoły w danej dyscyplinie oraz wybrane metody i procedury badawcze. Przygotowuje się do prowadzenia własnych badań w ramach IPB.	W02 U01 U02 K01	Na zaliczenie doktorant prezentuje próbę zastosowania wybranej metodologii w praktyce.
13	Opracowywanie tekstów naukowych	Ć	Doktorant zapoznaje się ze sposobem pisania oraz strukturą tekstów publikowanych w czasopiśmie naukowych w zakresie swojej dyscypliny.	W01 W03 W06 U01 U04 K01	Na zaliczenie doktorant opracowuje tekst w zakresie swojej dyscypliny - w ramach IPB i zgodnie z wymogami wybranego czasopisma.
14	Seminarium doktoranckie	S	Doktorant współpracuje z promotorem w zakresie: opracowywania założeń IPB, realizacji harmonogramu IPB, przygotowywania publikacji naukowych, przygotowania do oceny śródkresowej, pisania rozprawy doktorskiej.	W01 W02 W06 U02 U03 U05 U06 U08 K04	Zaliczenie na podstawie obecności, dyskusji oraz oceny wykonania poszczególnych zadań.
15	Praktyka zawodowa	P	Doktorant uczy się sztuki prowadzenia zajęć dydaktycznych. Uczestniczy w przygotowaniach do zajęć, poznaje metody efektywnego nauczania studentów oraz popularyzacji wiedzy naukowej.	U04 U05 U08 U09 K02 K03	Na zaliczenie doktorant prowadzi lub współprowadzi zajęcia dydaktyczne. Raz w roku wygłasza również odczyt popularnonaukowy.

W - wykład
K – konwersatorium
Ć – ćwiczenia
S – seminarium
P – praktyka

VI. Harmonogram realizacji programu kształcenia

		Rok I		Rok II		Rok III		Razem
		semestr		semestr		semestr		
		1	2	3	4	5	6	
Moduł ogólny		Liczba godzin						
1	Tendencje rozwojowe w naukach humanistycznych i społecznych (cz. 1)	35	35					70
2	Metody krytycznego myślenia	15						15
3	Konstruowanie wniosków o granty badawcze		15					15
4	Etyczne i prawne aspekty działalności naukowej	15						15
5	Ekonomiczno-społeczne aspekty działalności naukowej		15					15
6	Seminarium I - Prezentacja założeń IPB			15				15
7	Seminarium II - Prezentacja tekstów naukowych				15			15
8	Seminarium III - Prezentacja wyników IPB					15		15
9	Seminarium IV - Popularyzacja wyników IPB						30	30
10	Seminarium SDNHIS	5	5	5	5	5	5	30
		70	70	20	20	20	35	235
Moduł dyscyplinowy								
11	Tendencje rozwojowe w naukach humanistycznych i społecznych (cz. 2)	5						5
12	Metodologia badań naukowych	15						15
13	Opracowywanie tekstów naukowych		15					15
14	Seminarium doktoranckie	15	15	15	15	15	15	90
		35	30	15	15	15	15	125
15	Praktyka zawodowa	5	10	10	5	10	5	45
Liczba godzin łącznie - z praktyką zawodową		110	110	45	40	45	55	405
Liczba godzin łącznie - bez praktyki zawodowej		105	100	35	35	35	50	360

Wszystkie przedmioty kończą się zaliczeniem bez oceny.

Seminarium doktoranckie w pierwszym semestrze rozpoczyna się po wyznaczeniu promotora.

Praktyka zawodowa wynosi 15 godz. rocznie (rozkład godzin w semestrach może być inny).